

RAPPORT 968

Archeologienota Heusden-Zolder,
De Borghgravelaan

Ontwikkeling van een verkaveling:
Fase 1

DEEL 2: Programma van maatregelen

I. Van de Staey, W. Vanaenrode, J. Steegmans & P. Driesen
Januari 2021

DEEL 2. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1. Gemotiveerd advies

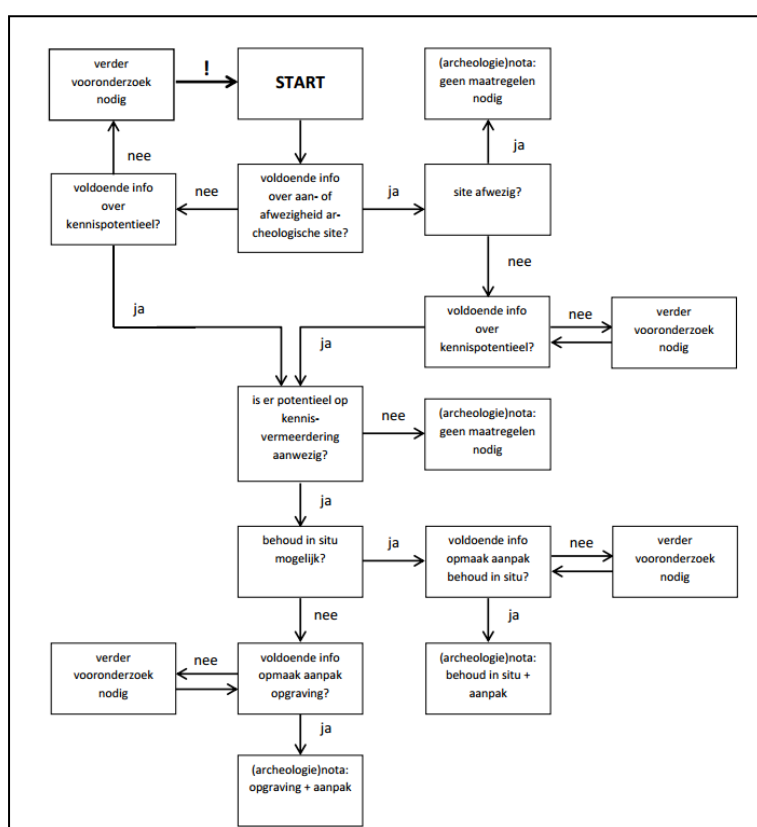
1.1 Volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek

De voorliggende archeologienota werd uitgevoerd naar aanleiding van de ontwikkeling van een verkaveling langs de Borghgravelaan - Ubbelstraat te Zolder (gem. Heusden-Zolder, prov. Limburg).

Het projectgebied is kadastraal gekend als Heusden-Zolder, afdeling 3, sectie F, perceelnummers 652H2, 652K2 en openbaar domein. Voor het projectgebied werd een bureauonderzoek, een landschappelijk bodemonderzoek én een aanvullend vooronderzoek naar (proto-)historische vindplaatsen uitgevoerd. Alle onderzoeken werden uitgevoerd door *Aron bv*.

Het bureauonderzoek (2016F4) toonde aan dat het projectgebied een hoog potentieel bezit omtrent het aantreffen van prehistorische artefactensites. Het potentieel voor het aantreffen van resten van sporen en/of vondsten uit de (proto-)historische periode is matig tot hoog.

Het landschappelijk bodemonderzoek (2016F25) werd reeds in april 2016 uitgevoerd. Oorspronkelijk werden voor het terrein immers bijzondere voorwaarden volgens het oude systeem uitgeschreven. Het landschappelijk bodemonderzoek werd reeds in het kader hiervan uitgevoerd. Deze omvatten een terrein van ca. 1,36 ha. In totaal werden tijdens het booronderzoek in deze zone dertien boringen gezet, zeven hiervan situeren zich ter hoogte van het huidige projectgebied. Op basis hiervan werd besloten dat geen vervolgonderzoek diende te gebeuren voor prehistorische artefactensites en rechtstreeks kon overgegaan worden tot een proefsleuvenonderzoek.

Het proefsleuvenonderzoek (2020L136) werd uitgevoerd op 16 december 2020. Het voorgestelde sleuvenplan zoals opgenomen in de toelating werd hierbij gevolgd. Het terrein werd zo onderzocht door middel van zeven NNW-ZO georiënteerde proefsleuven en twee kijkvensters. Ter hoogte van de weg die in 2017 werd opgebroken werden geen sleuven aangelegd (zone van ca. 665 m²). Op deze wijze werd in totaal 700 m² of 12,6 % van de resterende oppervlakte (ca. 5565 m²) onderzocht.

Op basis van deze onderzoeken kon een gemotiveerd advies gegeven worden aangaande het al dan niet uitvoeren van verder archeologisch onderzoek.

Afb. 56: Beslissingsboom bij de afweging voor de noodzaak van verder vooronderzoek en/of een opgraving (Bron: OE, CGP 4.0, p. 32).

1.2 Duiding en waardering van de archeologie in het projectgebied

Het landschappelijk bodemonderzoek stelde dat geen vervolgonderzoek diende te gebeuren voor prehistorische artefactensites en rechtstreeks kon overgegaan worden tot een proefsleuvenonderzoek.

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werd een restant van een wegtracé uit de nieuwste tijd aangetroffen. Op basis hiervan heeft het onderzoeksgebied een lage archeologische waarde en is het maximale potentieel op kennisvermeerdering gerealiseerd tijdens het huidige proefsleuvenonderzoek.

1.3 Impact van de geplande bodemingrepen

Op basis van de omschrijving van de geplande bodemingrepen in *Deel 1: Verslag van de resultaten, 1. Beschrijvend gedeelte, 1.4 Beschrijving van de geplande bodemingrepen* kan de impact van deze bodemingrepen op het mogelijk aanwezige archeologisch erfgoed bepaald worden.

Behoud in situ van het spoor is gezien de realisatie van een verkaveling niet mogelijk. Aangezien er echter slechts een restant van een wegtracé uit de nieuwste tijd werd aangetroffen, heeft het projectgebied een lage archeologische waarde. Het uitgevoerde onderzoek toonde zo aan dat er geen (waardevolle) archeologische vindplaatsen zijn aangetroffen. De geplande ruimtelijke ontwikkeling heeft dan ook geen impact op het bodemarchief.

1.4 Bepaling van maatregelen

Het archeologisch potentieel van het onderzoeksgebied kan als uiterst laag worden ingeschat. Hetzelfde geldt voor de kans op kennisvermeerdering bij verder onderzoek, waardoor de kosten voor de uitvoer van verder onderzoek niet opwegen tegen de baten.

Er moeten daarom geen maatregelen getroffen worden en er wordt bijgevolg geen *Programma van Maatregelen* opgemaakt.

Dat er geen verder archeologisch onderzoek nodig is, neemt niet weg dat de aannemer/uitvoerder van de werken gehouden blijft aan de meldingsplicht van archeologische vondsten moesten deze toch worden aangetroffen. De context zit vervat in artikel 5.1.4 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. De vinder is verplicht om de vondst binnen de drie dagen te melden aan het agentschap Onroerend Erfgoed en beschermt de vondst en haar vindplaats tot tien dagen na het vinden.

Dit neemt echter niet weg dat bij een toekomstige ontwikkeling van de omgeving (verdere fasering verkaveling) bijkomend onderzoek noodzakelijk kan zijn. Bij een eventueel verdere ontwikkeling van deze terreindelen dient een nieuwe archeologienota te worden opgemaakt, waarin een nieuwe impactbepaling wordt uitgevoerd en op basis daarvan een nieuw advies wordt geformuleerd voor vervolgonderzoek.

BIBLIOGRAFIE

AUGUSTIN S, DE LANGHE H., DRIESEN P. & VANAENRODE W. (2017), Archeologienota Heusden-Zolder, Boektlaan. Verkaveling in 6 loten. *ARON-rapport* 490, Tongeren.

BAEYENS L. (1975), *Bodemkaart van België. Verklarende tekst bij het kaartblad Beringen 62W.*

CGP: Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, versie 3.0.

DEEBEN J. & RENSINK E. (2005), Het Laat-Paleolithicum in Zuid-Nederland, In: Deeben et al. (eds.), De Steentijd van Nederland, *Archeologie* 11/12, 171-199.

DE GEYTER G. (1999) *Toelichtingen bij de geologische kaart van België, kaartblad 25: Hasselt*, Brussel.

FREDERICKX E. & GOUWY S. (1996) *Toelichtingen bij de geologische kaart van België – Vlaams Gewest*, Kaartblad 25 Hasselt, Brussel.

HANECA K., DEBRUYNE S., VANHOUTTE S. & ERVYNCK A. (2016) Archeologisch vooronderzoek met proefsleuven. Op zoek naar een optimale strategie. (Onderzoeksrapport 48, OE), Brussel.

TOL A.J., VERHAGEN J.W.H.P. & VERBRUGGEN M. (2012) *Leidraad inventariserend veldonderzoek. Deel: karterend booronderzoek versie 2.0.*

VAN DE STAAY I., VANAENRODE W. & DRIESEN P. (2019) *Nota Heusden-Zolder Boektlaan. Ontwikkeling van een verkaveling*, *ARON-rapport* 779, Tongeren. <https://id.erfgoed.net/dossiers/1670>

VAN RANST E. EN SYS C. (2000) *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen*, Gent.

VERHAGEN, J.W.H.P., RENSINK E., BATS M. & CROMBÉ PH. (2011) Optimale strategieën voor het opsporen van Steentijdvindplaatsen met behulp van booronderzoek. Een statistisch perspectief (*Rapportage Archeologische Monumentenzorg* 197).

VERHOEVEN,M., G.R. ELLENKAMP & D.M.G. KEIJERS (2010), Een archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart voor de gemeente Echt-Susteren. Deelrapport II: Landschap en archeologie, *RAAP-rapport* 1951, 87, 101.

WEEKERS-HENDRIKX B. (2015), Heusden-Zolder, Toekomststraat - Vlamingenlaan - Hofeinde. Een archeologische prospectie met ingreep in de bodem. *VEC Rapport* 32.

Websites:

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/dibe/geheel/120954>

<https://nl.wikipedia.org/wiki/Boekt>

https://www.onroerenderfgoed.be/assets/files/projects/downloads/Begrippenlijst_feb2013.pdf

<https://sites.google.com/site/glschansen/home/zolder/boekt>

cartoweb.be

dov.vlaanderen.be

klip.vlaanderen.be

<http://cai.onroerenderfgoed.be>

<http://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1024695¶m=inhoud&ref=search>

<http://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1023317¶m=inhoud&ref=search>

<http://toerisme.heusden-zolder.be/thema.aspx?id=5613>
<https://geo.onroenderfgoed.be/>
<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten>
<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/120954>
<https://nl.wikipedia.org/wiki/Boekt>
<https://inventaris.onroenderfgoed.be/thesaurus>
https://www.onroenderfgoed.be/assets/files/content/images/Code_van_Goede_Praktijk.pdf
https://www.onroenderfgoed.be/assets/files/projects/downloads/Begrippenlijst_feb2013.pdf
https://www.onroenderfgoed.be/assets/files/news/downloads/stroomschema_stedenbouwkundig-verkaveling_v7.pdf
www.cartesius.be
www.geopunt.be
www.ngi.be
www.onroenderfgoed.be/assets/files/content/downloads/140915_LV_RWO_Brochure_regelgeving.pdf

